

Hemşirelik Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Kurulması için Önemli Bir Adım I. Uluslararası & III. Ulusal Hemşirelik Tarihi Kongresi İzlenimleri

A Significant Step Towards the Foundation of the Department of Nursing History and Ethics; the Impressions of I. International & III. National Nursing History Congress

Şerife YILMAZ GÖREN^a, Gamze ÖZBEK GÜVEN^b

Ülkemizde ve Avrupa'da üniversite düzeyinde açılan ilk hemşirelik okulu olan Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'nin ev sahipliğinde 19-21 Eylül 2018 tarihleri arasında I. Uluslararası & III. Ulusal Hemşirelik Tarihi Kongresi düzenlenmiştir. Kongre, Ege'nin incisi İzmir'de fakültenin yeni bina amfisinde ve konferans salonunda gerçekleştirilmiştir. İlki 18-21 Haziran 2014, ikincisi 1-4 Haziran 2016 tarihlerinde ulusal katılımlı yapılan kongre, bu sene "Geleneksellikten Profesyonelliğe" teması altında uluslararası katılımlı olarak düzenlenmiştir.

Kongrenin ilk günü çalıştay günü olarak belirlenmiş ve kongre başkanlarının açılış konuşmalarını takiben "Dünyada Hemşirelik Tarihi Lisans Öğretiminin Durumu" ve "Türkiye'de Hemşirelik Tarihi Lisans Öğretiminin Durumu" konulu paneller düzenlenmiştir. Ardından "Türkiye'de Hemşirelik tarihi öğretimi nasıl olmalı?" ve "Hemşirelik Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Kurulmasına İlişkin Yol Haritası" başlıklı grup çalışmaları ile devam etmiştir.

İlk gün gerçekleştirilen çalıştay sonucunda; Türkiye'de hemşirelik lisans eğitimi veren okulların müfredatlarında meslek tarihi eğitiminde eksiklikler olduğu, eğitimde bir standart olmadığı belirlenmiştir. "Hemşirelik Tarihi" konularının başta Deontoloji ve Etik dersleri olmak üzere diğer derslerin kapsamında verildiği, derslerin birbiri içinde verilmesinden kaynaklı sıkıntılar yaşandığı, meslek tarihinin uzman olmayan kişiler tarafından anlatıldığı, anlatılan konuların içerik olarak oldukça yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Hemşirelik Tarihi'nin ayrı bir ders olarak planlanmasının önemi belirtilerek, yaşanan sıkıntılara yönelik çözüm önerileri geliştirilmiştir. "Hemşirelik Tarihi" dersinin standardize edilebilmesi için örnek bir müfredat oluşturulmuştur. Hemşirelik eğitiminde meslek tarihi ve etik konularının ayrı ayrı dersler olarak anlatılmasının önemi ve gerekliliği vurgulanarak her iki alanda da bilimsel çalışmaların yürütülmesi ve eksikliklerin giderilmesine yönelik Hemşirelik Tarihi ve Etik Anabilim Dalı'na ihtiyaç olduğu dile getirilmiştir. Grup çalışmalarının ardından kongrenin ilk günü "Bilimsel Makale Yazımı ve Yayınlanması" kursu ile tamamlanmıştır.

Kongrenin ikinci günü protokol konuşmaları ile başlamış, müzik dinletisini takiben "Hemşirelik Mesleği ve Geleceğe Bakış", "Mitolojide Sağlık", "Geleneksel Hasta Bakımı ve Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele: Geçmişten Geleceğe" ve "Hemşirelikte Liderlik ve Lider Hemşireler" başlıklarında çeşitli konferanslar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca dört ayrı salonda çeşitli konu başlıklarında ve farklı uzmanlık alanlarından katılımcıların bir araya geldiği bildiri sunumları yapılmıştır.

Kongrenin üçüncü günü de "Kadın Hareketleri ve Kadınların Sağlık Alanına Girişi" ve "Atatürk ve Türk Kadını" başlıklı konferanslar düzenlenmiş, Türkiye'de Hemşirelik Tarihi Lisans Öğretiminin Durumu ve İyileştirilmesi, Hemşirelik Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Kurulmasına yönelik yapılan Çalıştay Raporu'nun sunulması ve sözel bildiri oturumları ile tamamlanmıştır.

^aDr., Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi ✉ serifyilmaz83@gmail.com

^bDoktora Öğrencisi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Tıp Tarihi ve Etik AD.

Gönderim Tarihi: 04.11.2018 • Kabul Tarihi: 02.12.2018

Kongre ulusal ve uluslararası çeşitli üniversitelerden akademisyenlerin, farklı sağlık kuruluşlarından hemşirelerin ve hemşirelik lisans-lisansüstü öğrencilerinin bir araya gelmesini sağlamış, kongrede bilimsel etkinlikler dışında müzik dinletisi ve tiyatro gösterimi gibi sanatsal aktivitelere de yer verilmiştir.

Üç gün devam eden kongre süresince izlenimlerimiz sonucunda; kongrenin özellikle başta Türkiye Biyoetik Derneği olmak üzere çeşitli platformlarda sıklıkla dile getirilen, hemşireliğin gelişmesi ve profesyonelleşmesi açısından gerekli olduğu düşünülen “Hemşirelik Tarihi ve Etik Anabilim Dalı” kurulması açısından önemli bir adım olduğu değerlendirilmiştir. Aynı zamanda kongreye katılan farklı uzmanlık alanlarından olan akademisyenlerin ve klinisyen hemşirelerin Türkiye’de bu anabilim dalının açılması gerektiği konusunda hem fikir oldukları görülmüştür. Yapılan sunumların sonuç ve öneriler kısmında sıklıkla bu konunun dile getirilmesi, ihtiyacın giderek daha belirgin hale geldiğinin göstergesi olmuştur. Kongrede, ülkemizde konuyla ilgili ilk resmi girişim olan Düzce Üniversitesi’nde anabilim dalı kurulması süreci sunulmuştur. Katılımcılardan önemli bir ilgi ve destek gören sunumun değerlendirilmesinde, anabilim dalı kurulması sürecinde hem bireysel girişimlerin desteklenmesi, hem de konu ile ilgili Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) bazında çalışmaların yapılması ve bu süreçte çalışanların alanın değerli ve önder hocaları tarafından desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bize göre; farklı platformlarda sıklıkla dile getirilen “Hemşirelik Tarihi ve Etik Anabilim Dalı” ihtiyacı, bu kongrede ilk defa hem hemşirelik alanının değerli ve öncü hocalarının hem de etik ve tarih alanının değerli akademisyenlerinin katılımı ve destekleriyle bilimsel düzeyde ortaya konulmuştur. Kongre, konuyla ilgili olarak bir ilki gerçekleştirerek oldukça verimli sonuçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Hemşirelik Tarihi, Hemşirelik Etiği